

for Maribo Amts 4de Valgfres, men for at supplere hans Udtalelser derom. Medens jeg er ganske enig med ham i, at det vilde være urigtigt at give en enkelt Købstad Ret til at drage en Bane til sig eller faa en Bane anlagt, som vil drage Opland fra en anden Købstad, vil sikkert ogsaa det ærede Medlem være enig med mig i, at naar Landet eller en Del af Landet ønsker at anlægge en Bane, som fører et Sted hen, hvor en eller anden Købstad ikke ønsker, den skal komme, er dette sidste ingen Grund til at nægte Landets Ønske. Men den Art Afgørelse bør naturligst træffes i Repræsentationen og ikke af Ministeriet og dets Teknikere. Det er ikke rent tekniske Afgørelser, det er tillige økonomiske Afgørelser, som Befolkningen og dens Repræsentanter, Rigsdagens tvende Afdelinger maa have et væggtigt Ord med i. — Sdet jeg saaledes ikke antager, at det vil være rigtigt at give Regeringen den Bemyndigelse, som den begærer ifølge denne Lovs § 1, saa rejser unægtelig det Spørgsmaal sig, hvor vidt der saa overhovedet er Anledning til at give denne Lov. Der er da anført, at det kunde være heldigt at faa almindelige Regler opstillede for de Betingelser, under hvilke Koncessionen kan gives eller bør gives. Det er vistnok noget vanskeligt at opstille saadanne almindelige Regler, og jeg tror heller ikke, at de Regler, der findes i de følgende Paragraffer, ville kunne bruges, i alt Fald ikke i den Form og til Dels heller ikke det Indhold, de have, naar § 1 falder bort. Vi møde jo straks den Bestemmelse i § 3, at der kan gives Tilsgaen om „Bidrag af Statskassen til Baneanlægget paa indtil en Fjerdedel af den Kapital, o. s. v.“ Nu er jeg enig med det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfres (Clausen), at en Fjerdedel ser meget knap, og naar et andet æret Medlem, den ærede Rigsdagsmand for Københavns 4de Valgfres (Scharling) udtalte, at det var nok med en Sjettedel eller en Ottendedel, ja saa kunde jeg være fristet til at spørge det ærede Medlem: Dersom vi nu betragte den københavnske Ringbane, som der jo er Tale om, som lokal, hvilket den dog ubestridelig er, vilde man saa fra Københavns og Københavns Repræsentanters Side være tilfreds med, at der kun blev ydet af Statskassen en Sjettedel eller en Ottendedel til disse Anlæg, medens man overlod til København og dets Grossererere at tilvejebringe Resten? Jeg tror ikke, det ærede Medlem vilde føle sig tiltalt ved denne Tanke; men det ærede Medlem stoler maaste paa, at københavnske Anlæg blive udførte af Staten, uden at der udtræbes noget Bidrag dertil, medens der

i højere og højere Grad udtræbes Bidrag i Provinserne baade for Købstad og Land. Dette er, hvad Størrelsen angaar; men der staar „indtil en Fjerdedel“. En saadan Bestemmelse i en Lov, som ikke har en Regerings Bemyndigelse — jeg ser bort fra § 1, men jeg antager, det skulde være en Lov, der fastsatte de almindelige Regler, under hvilke Lovgivningen giver Koncession — at fastsætte i en saadan Lov, at der maa gives Bidrag indtil en Fjerdedel, det vilde dog være en Urimelighed af Lovgivningsmagten. Regeringen, Folketinget og Landstinget tilhammen binde sig saaledes ved en Art Grundlovsbestemmelse, hvilken det ikke maa være dem tilladt at fravige i en særlig Lov! Naar § 1 om Regeringens Bemyndigelse falder bort, vil i det hele taget hele Bestemmelsen af, hvor store Kapitaler der maa ydes, jo kunne forandres ved hvilken som helst Lov, og det vil da være urimeligt at optage det i en almindelig Lov. At Eksamptionsudgifterne tages med ind under Anlægskapitalen, er allerede en Afvigelse fra det hidtil gældende, men betydningsfuldere er, at vi fremdeles i § 4 se, at det kun skal være tilladt at skaffe indtil en Fjerdedel af den fornødne Kapital, og deri skulde altsaa ogsaa være indbefattet Udgifter til Eksamproportion m. m., ved Laan eller ved Preferenceaktier. Dette er en betydelig Indskrænkning i den Afgang, som tidligere har været indrømmet ved Koncessioner, og det vil paalægge Egnen en Byrde af ikke blot fuldt Halvdelen af det, som man hidtil har regnet for Anlægskapital, men ogsaa af Eksamproportionen. Det vil altsaa gøre det temmelig besværligt for Egnen at tilvejebringe Midlerne, medens der dog fornødtvis ikke vil kunne være nogen Betænkning ved at tillade den at optage Laan af indtil en Tredjedel eller endog indtil Halvdelen, alt efter de givne Omstændigheder. Jeg skal ikke udtale nogen almindelig Mening derom. Der var dog Tilfælde, hvor det ikke vilde være rigtigt at gaa saa vidt, hvor det maatte erkendes, at Anlægget ikke en Gang vilde kunne forrente et saadant Beløb; men naar der kan forrentes et Beløb af en Tredjedel eller Halvdelen af Anlægskapitalen, vil der ikke fra Statens Side kunne være nogen grundet Tvivning mod at tillade dem at optage som Laan saadanne Beløb. Men nu kommer der yderligere Indskrænkninger i Sammenligning med, hvad der hidtil har foreligget. Hidtil har Staten ydet sine Bidrag paa den Betingelse, at Forrentningen af Statens Bidrag skulde træde tilbage for Forrentningen af de private Bidrag, skulde træde tilbage i anden